

žádány byly. Aby se to nedělo, a peněžitá síla národní pojistovny doma zrůstala, příspěvky časem menšeny byly, bude o *vhodný, důrazný, hasivý pořádek* postaráno, a všechny obce v okrese pojistovny budou v pomoci *účinnější a pečlivější*, aby co nejdříve zkáze, škodě a chudobě hráz položena byla. Ani dříve války tak nepustošily naše vlastě, nekazily obecné dobro, jako nynější samodílné požáry.

§ 5. ASSEKURACEMI VŠEHO DRUHU VÝNOSNĚJI OPRAVÍME ORBU A JEJÍ PRŮMYSL.

Pravdu mnohými slovy líčiti netřeba.

Učitelové národního hospodářství tomu silně raději, aby pilně o mrvu pečováno bylo. Na radu tuto i drahé guano z Ameriky kupováno. Avšak orba velkým vydajem stížena málo ponese. U nás by se to snadnějším způsobem docílilo, kdybychom *pojistovny* buď *okresné* nebo *krajské proti pádu*

do měšců špekulantů za hranicemi, a pohořalým doma.

Tak p. Frant. Grégr platí sám přes 300 zl. assekurace, a pohořelým svázel cihly, dříví, podporoval je potravou, šatstvem, pícej pro dobytek, chlevem; teda platí zas druhou assekurací podporuja šlechetně krajany své. *Že jim i. díl, k assekurací dopisoval* statně se jim ujímaje, slove a činem jim pomahaje, netřeba připomínati, a to je čist zameškání i útrata. Takováma občanu všechna účta!

dobytku zavedli, kdeby zároveň *půjčovna krav, koz a j.* pro nemajetné občany se nalezala.

Chtíce mítí hojnost dobrého hnoje, vši silou zvelebujeme, rozmnožujeme dobytek po našich vlastech. Péče o píci opraví naše luka, vysuší bažiny, odstraní kyselky (kyselé trávy), rozmnoží u nás pícní rostliny. Děvečky, pasáky učme, aby s dobytkem opatrně zacházely, odměny tu lépe povzbudějí, než-li hrubé nadávání a jalové hubování. Něco za něco, nic za nic.

Kapkou medu více much polepšíš než-li džberem octa.

Poznam. Opravujeme v ohledu tom národní školy, a opatřeme jim vhodné knihy, aby z nich hodná poučená čeleď do živností vycházela. Chce-li národ řádně k lepšímu pokročiti, nevyhnutelně třeba, aby školy sám si zveleboval. Co školáru obětuje, toliko sobě obětuje sám z toho máje prospěch. Který národ školám dáti lituje, musí to dvoj- ba desateronásob na trestnice, četnictvo a jinam dávatí, a konečně je z toho přece jen všeobecná demoralisace, a žalostný společenský stav.

Rozmnožené a opravené dobytčárství, poskytně občanům hojnost dobrej mrvy a sílu dobrého masa, které odjinud kupujeme. A pozorujeme naše dobytčárství po krajích svých, jaké mezery, jaké nedostatky, pověry ho břídějí. Onde požárem schudlý 30ti korcový rolník má ve chlévě jednu kobyly a jednu krávu, na víc se nemůže zmociti úvěru nemaje. Živnost jeho léta mdlí, obecný

dobrobyt ztrácí tím, obživa v obci je ztenčena, chudoba se do ní tlačí, poněvadž tam několik takových živností.

Jinde má domkař 5 korečků pole, několik set dluhů jej tlačí, nemůže se ubohý z kozy na krávu zmociti. Aby si ji koupil, nechce mu nikdo 60—100 zl. půjčiti. Mohl by si ji z koupeného telete vychovati, ale to mu buď nenapadne, nebo nikdo mu to snad neporadil. Slovem on krávu nemá. Ne toliko on, ale i obecné dobro tím ztrácí. Tamto domkař najav sobě pole bedlivě opatruje si pěknou krávu, která ho živí, a těší. Ale dobré hovádko, jeho potěšení, na vzdor vši jeho opatrnosti při telení vzala za své. Jak si takový ubohý domkař pomůže ke krávě? Nemaje píce laciné a obživy zbaven, z telátka si ji nevychová, které by přes 2 roky zdarma krmiti musel. Jak výborně by v ohledu tom u nás *assekurace proti pádu dobytka a s ní spojená půjčovna krav, koz, koňů a t. d.*, na národní blahobyť, na obecné dobro působila, netřeba těm dokazovati, kteří jen kousek rozumu mají.

Pročež volám, chápejme se všech možných prostředků, abychom dobytek v národě svém silně rozmnožili, píci proň zlepšili, plodivost půdy zvětšili, chceme-li, aby u nás lépe bylo a chudoby ubývalo. Dobro vůbec má nesnadný porod; nedejme se živověci nesnázezi odstrašit. Každěj dobrej myšlénce všemožně pomáhejme, aby se vtělila. Překážky jsou proto, aby překaženy byly.